

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Михайла Коцюбинського

«24» 02 20 23 р.

НАКАЗ

№ 29 09

**Про затвердження Положення
про робочу програму навчальної
дисципліни у Вінницькому державному
педагогічному університеті імені
Михайла Коцюбинського**

Відповідно до рішення вченої ради Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського від 22 лютого 2023 року (протокол №7), за результатами експертзи науково-методичної ради Вінницького Державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол № 6 від 20.02.2023 р.)

НАКАЗУЮ:

Затвердити Положення про робочу програму навчальної дисципліни у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (додається).

Підстава: рішення вченої ради Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського від 22 лютого 2023 року (протокол №7), службова записка вченого секретаря вченої ради Педуніверситету Лапшиної І.М.

В.о. ректора

Сергій ГУСЄВ

Наказ підготували і перевірили:

Проректор з наукової роботи
« ____ » _____ 2023 р.

КОЛОМІЄЦЬ А.М.

Начальник навчально-методичного відділу
« ____ » _____ 2023 р.

ГОНТАР Т.Ф.

Вчений секретар вченої ради
« ____ » _____ 2023 р.

ЛАПШИНА І.М.

Начальник юридичного відділу
« ____ » _____ 2023 р.

САТАЄВА А.М.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
«24» 02 . 2023 р. № 29 од

ПОЛОЖЕННЯ
про робочу програму навчальної дисципліни
у Вінницькому державному педагогічному університеті
імені Михайла Коцюбинського

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти» № 1187 від 30.12.2015 р. (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365), Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського № 59од від 22.05.2020 р., Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського № 215од від 29.12.2017 р., Положення про використання Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського № 54 од від 02.04.2018 р., Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського № 152од від 29.09.2016 р., Листа МОНУ № 1/9-434т від 09.07.2018 р. «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення», Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми від 17.11.2020 р.

Метою Положення є унормування структури робочої програми навчальної дисципліни, її змісту, результатів навчання та критеріїв їх оцінювання.

1.2. Робоча програма навчальної дисципліни (далі – робоча програма) – нормативний документ Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (далі – Педуніверситет), який визначає мету, завдання, компетентності та програмні результати навчання, загальний зміст навчальної дисципліни, послідовність та обсяг окремих змістових частин, форми й засоби навчальної роботи, поточного й підсумкового контролю, порядок та критерії оцінювання результатів навчання.

1.3. Робоча програма призначена для:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти зі змістом навчальної дисципліни, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання;
- встановлення відповідності змісту освіти освітній (освітньо-професійній або освітньо-науковій) програмі та стандартам вищої освіти під час акредитації;
- встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання, отриманих під час навчання за іншими освітніми програмами у Педуніверситеті чи в інших закладах вищої освіти, у неформальній та/або інформальній освіті.

1.4. Робоча програма розробляється для кожної навчальної дисципліни на основі освітньої (освітньо-професійної або освітньо-наукової) програми та навчального плану, за якими здійснюється підготовка фахівців у Педуніверситеті.

Для здобувачів однієї спеціальності (освітньо-професійної або освітньо-наукової програми) різних форм навчання (денна, заочна) розробляється одна робоча програма. У такому разі в робочій програмі вказується встановлений для відповідних форм навчання розподіл обсягу годин на аудиторну і самостійну роботу, описується відповідний порядок оцінювання результатів навчання.

За рішенням кафедри робоча програма може розроблятися для всієї навчальної дисципліни або для окремих її структурно-змістових частин (на семестр, навчальний рік тощо).

1.5. Робоча програма укладається українською мовою.

1.6. Робоча програма є основою для розроблення різних видів навчально-методичних матеріалів (посібників, рекомендацій, методичних вказівок, конспектів лекцій, блоків тестів, індивідуальних завдань тощо), що забезпечують вивчення навчальної дисципліни.

1.7. Паперовий примірник робочої програми зберігається на кафедрі, яка забезпечує викладання навчальної дисципліни, до завершення навчання

здобувачів вищої освіти за освітньою (освітньо-професійною або освітньо-науковою) програмою.

1.8. Робоча програма оприлюднюється в електронному вигляді на офіційній вебсторінці кафедри, яка забезпечує викладання навчальної дисципліни, у відповідній рубриці на офіційному сайті Педуніверситету.

1.9. Відповідальність за розроблення та затвердження належним чином робочих програм покладається на завідувачів кафедр.

2. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Робочі програми розробляються з усіх обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної або освітньо-наукової) програми провідними викладачами (зазвичай, професорами, доцентами) кафедр, які забезпечують викладання навчальних дисциплін.

2.2. Робоча програма укладається за формою, наведеною в додатку 1 до цього Положення.

2.3. Робоча програма розробляється та затверджується до початку навчального року (семестру), у якому починається вивчення навчальної дисципліни.

2.4. Робоча програма розглядається і схвалюється на засіданні кафедри, яка забезпечує викладання навчальної дисципліни, та на засіданні навчально-методичної комісії факультету/інституту, що фіксується у протоколах засідання відповідних органів. Після схвалення подається на перевірку до навчально-методичного відділу.

2.5. Навчально-методичний відділ перевіряє відповідність робочої програми освітнім програмам, навчальним планам, нормативним документам Педуніверситету, зокрема вимогам цього Положення, та правильність оформлення.

2.6. Робоча програма розглядається та затверджується першим проректором з науково-педагогічної роботи (проректором) Педуніверситету.

2.7. Робоча програма навчальної дисципліни не є об'єктом авторського права та інтелектуальної власності, що впливає із ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Робоча програма містить такі складові:

- Титульний аркуш.
- Загальна інформація.
- Опис навчальної дисципліни.
- Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання.
- Програма навчальної дисципліни.
- Структура навчальної дисципліни.
- Теми лекцій.
- Теми практичних занять.
- Теми лабораторних занять.
- Теми індивідуальних занять.
- Самостійна робота.
- Індивідуальні навчально-дослідні завдання.
- Методи та технології навчання.
- Критерії та методи оцінювання.
- Розподіл балів, які отримують здобувачі.
- Методичне забезпечення.
- Рекомендована література.
- Інформаційні ресурси.

3.2. **Титульний аркуш** містить такі реквізити: назва закладу вищої освіти, факультету/інституту, кафедри, гриф затвердження першим проректором з науково-педагогічної роботи (проректором) Педуніверситету, назву документа, назву навчальної дисципліни, інформацію щодо ступеня вищої освіти, галузі знань, спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації), додаткової спеціальності (предметної спеціальності, спеціалізації), освітньої (освітньо-професійної або освітньо-наукової) програми, назву міста та року укладання. Якщо робоча програма укладається для окремої структурно-змістової частини навчальної дисципліни, це зазначається біля назви навчальної дисципліни.

3.3. На другій сторінці робочої програми зазначається **загальна інформація**: відомості про розробника(-ів) робочої програми, мова навчання, дати і номери протоколів засідань кафедри і навчально-методичної комісії факультету/інституту, на яких було розглянуто і схвалено робочу програму, підпис, прізвище, ініціали завідувача кафедри та голови навчально-методичної комісії.

3.4. **Опис навчальної дисципліни** передбачає подання такої інформації:

- назва навчальної дисципліни;
- галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація),

освітня (освітньо-професійна або освітньо-наукова) програма, ступінь вищої освіти;

- статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова);
- курс підготовки, семестр;
- форма навчання;
- обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, самостійної роботи;
- вид семестрового контролю;
- співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи (%).

3.5. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання.

Для обов'язкових дисциплін тут зазначається місце навчальної дисципліни в освітній (освітньо-професійній або освітньо-науковій) програмі, у структурно-логічній схемі підготовки фахівців (наприклад, які дисципліни мають бути вивчені раніше, які дисципліни будуть вивчатися після цієї дисципліни, які міждисциплінарні зв'язки цієї дисципліни). Зокрема, наводяться визначені освітньою (освітньо-професійною або освітньо-науковою) програмою компетентності та програмні результати навчання, для формування яких вивчається ця навчальна дисципліна (з урахуванням матриць відповідностей освітніх програм). У цій частині робочої програми зазначаються також заплановані (очікувані) результати навчання. Формулювання результатів навчання для обов'язкових дисциплін має базуватися на результатах навчання, визначених відповідною освітньо-професійною або освітньо-науковою програмою (програмних результатах навчання) та деталізувати їх.

3.6. Програма навчальної дисципліни. У цьому розділі подаються назви розділів, назви тем та стислий зміст кожної теми.

3.7. Структура навчальної дисципліни. У табличній формі подається розподіл навчального часу за формами навчання, видами занять, темами.

3.8. Теми лекцій. Теми лекцій подаються у вигляді таблиці, що містить кількість годин, відведених на їх проведення за денною та заочною формами навчання.

3.9. Теми практичних занять. Теми практичних занять подаються у вигляді таблиці, що містить кількість годин, відведених на їх проведення за денною та заочною формами навчання.

3.10. Теми лабораторних занять. Теми лабораторних занять подаються у вигляді таблиці, що містить кількість годин, відведених на їх проведення за денною та заочною формами навчання.

3.11. Теми індивідуальних занять. Подається тематика різних індивідуальних занять із зазначенням обсягу часу аудиторної роботи на їх опрацювання за денною та заочною формами навчання.

3.12. Самостійна робота. Самостійна робота здобувача вищої освіти – це основний засіб оволодіння навчальним матеріалом під керівництвом викладача у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для цього, визначається навчальним планом і залежить від загального обсягу годин, відведених для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Самостійна робота має охоплювати всю програму навчальної дисципліни із зазначенням кількості годин, відведених на виконання кожної теми.

Одним із видів самостійної роботи є курсова робота.

Курсова робота є творчим та/або репродуктивним рішенням конкретних завдань щодо об'єктів діяльності майбутнього фахівця (педагогічних, соціальних, лінгвістичних, математичних, природничих проблем тощо), виконане здобувачами вищої освіти самостійно з елементами дослідження під керівництвом викладача згідно із завданням, на основі набутих з цієї та суміжних освітніх компонент компетентностей. Виконується курсова робота протягом семестру відповідно до освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти.

3.13. Індивідуальні навчально-дослідні завдання.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі – ІНДЗ) – форма організації навчання, що має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі вищої освіти отримують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота в межах програми навчальної дисципліни, яку здобувачі вищої освіти виконують на основі компетентностей, отриманих в процесі лекцій, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому. У робочій програмі зазначається назва ІНДЗ, його обсяг, структура, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання. Окремо наводиться (за наявності) орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань. При цьому зазначається обсяг часу, відведений на опрацювання кожної з тем і виконання кожного із завдань (на ІНДЗ завдання години відводяться із обсягу самостійної роботи).

3.14. Методи та технології навчання. Стисло описуються методи та технології навчання, що використовуються під час викладання навчальної дисципліни.

3.15. Критерії та методи оцінювання. Описуються критерії і методи поточного і семестрового контролю. Зокрема, поточний контроль може здійснюватися через усне (індивідуальне, групове, фронтальне) опитування, тестування, виконання поточних контрольних (модульних) робіт, захист лабораторних робіт, написання есе, розв'язування задач, практичних завдань, ситуацій, виступ (презентацію) на практичному занятті, виконання розрахункових чи розрахунково-графічних робіт, проєктів, колоквиум тощо. Вказується вид семестрового контролю: залік, екзамен. На семестровий контроль (залік./екзамен) за рішенням кафедри відводиться від 20 до 30 балів ЄКТС.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь студентів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, затвердженими 18.04.2019 р.

3.16. Розподіл балів, які отримують здобувачі. У розділі описується система нарахування здобувачам балів ЄКТС за виконання певних видів навчальної діяльності, засвоєння окремих тем, досягнення запланованих результатів навчання, виконання самостійної роботи, ІНДЗ, за поточні контрольні (модульні) роботи, відповідь на заліку/екзамені тощо. Кількість балів за кожен з тем, за кожен вид роботи тощо визначається розробником(-ами) робочої програми з урахуванням їх складності, обсягу та значущості в засвоєнні навчальної дисципліни.

Розподіл балів здійснюється з урахуванням вимог Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому державному педагогічному університету імені Михайла Коцюбинського, Критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Шкали оцінювання: стобалова, ЄКТС, розширена.

Якщо вивчення дисципліни завершується семестровим контролем у формі заліку /екзамену, визначається:

- мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати здобувачу для допуску до заліку/екзамену,
- мінімальна кількість балів, яку здобувачу необхідно набрати на заліку/ екзамені, щоб його відповідь могла бути оцінена позитивно,
- критерії оцінювання відповіді на кожне з питань екзаменаційного білета.

3.17. Методичне забезпечення. Розділ містить перелік конспектів лекцій, методичних вказівок до лабораторних робіт та практичних занять для забезпечення вивчення навчальної дисципліни у тому числі і тих, що розміщені у відкритому доступі. Також розділ формується за потреби, якщо вивчення навчальної дисципліни передбачає використання, наприклад,

спеціалізованого обладнання, роботу у спеціалізованих лабораторіях, застосування певного програмного забезпечення тощо.

Інші документи і форми навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни можуть визначати викладач та кафедра, виходячи із необхідності максимально повного надання здобувачам освіти всієї інформації та матеріалів, необхідних для успішного вивчення навчальної дисципліни. Зокрема, це можуть бути авторські матеріали, розроблені викладачем: конспекти лекцій, методичні вказівки та рекомендації, збірники ситуаційних завдань (кейсів), приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань, комп'ютерні презентації, ілюстративні матеріали, каталоги ресурсів тощо.

3.18. Рекомендована література. Наводиться список рекомендованої літератури основної і додаткової. Рекомендовані джерела інформації мають бути у вільному безоплатному доступі для здобувача вищої освіти, зокрема:

- у бібліотеці закладу вищої освіти;
- на електронних ресурсах закладу вищої освіти;
- у визначених в робочій програмі відкритих державних реєстрах, інформаційних системах, базах даних тощо;
- на зазначених у робочій програмі зовнішніх електронних ресурсах, що надають вільний доступ до інформації.

Бібліографічна інформація оформлюється згідно з чинними на момент укладання робочої програми Національними стандартами України.

Бібліографічний опис використаного джерела може обмежуватися обов'язковою інформацією, необхідною для однозначної ідентифікації цього джерела.

Рекомендовані джерела інформації мають бути актуальними, сучасними. Списки рекомендованої літератури повинні містити, зазвичай, не менше 50% джерел за останні п'ять-десять років. Основна література містить фундаментальні базові джерела (підручники, посібники), серед яких можуть бути власні розробки укладачів робочої програми (навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки тощо). У разі потреби (за відсутності сучасної навчальної літератури) до списку базової літератури можуть бути включені монографії, науково-практичні та інші видання. Додаткова література, зазвичай, призначена для поглибленого вивчення окремих тем, розділів навчальної дисципліни. Це можуть бути довідкові видання, монографії, збірники, публікації у фахових виданнях тощо.

3.19. Інформаційні ресурси. Наводиться список рекомендованих інформаційних ресурсів із мережі Інтернет та інших інформаційних баз.

Викладач може надавати здобувачам вищої освіти посилання на доступну для них наукову, навчальну та методичну літературу, а також на електронні ресурси та інші джерела інформації, у тому числі іноземні та міжнародні, які мають дозвіл власника авторських прав на вільне використання в освітньому процесі.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Положення розглядається і схвалюється Вченою радою Педуніверситету й уводиться в дію наказом ректора Педуніверситету.

4.2. Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Педуніверситету в межах своїх повноважень, установлених у посадових інструкціях.

4.3. Зміни та доповнення до Положення розглядаються й схвалюються Вченою радою Педуніверситету й уводяться в дію наказом ректора Педуніверситету.

Методист
навчально-методичного відділу

І.М. Сердюкова

Вчений секретар вченої ради

І.М. Лапшина

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

_____
(назва інституту, факультету)

_____
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

з науково-педагогічної роботи

_____ доц. Гусєв С.О.

«_____» _____ 20____ р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОBOB'ЯЗКОВОЇ (ВИБІРКОВОЇ)
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

_____
(назва навчальної дисципліни)

підготовки _____

_____
(назва ступеня вищої освіти)

галузі знань _____

_____
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності _____

_____
(код і назва спеціальності)

предметної

спеціальності _____

_____
(код і назва спеціальності)

спеціалізації _____

_____
(назва спеціалізації)

додаткової спеціалізації/спеціальності / предметної спеціальності

_____
(назва додаткової спеціалізації/спеціальності / предметної спеціальності)

Освітньо-професійна програма(для бакалавра, магістра) / **Освітньо-наукова**(для доктора філософії)

_____
(назва освітньої програми)

інститут, факультет _____

_____
(назва інституту, факультету)

Вінниця – 20____ рік

Робоча програма _____ для здобувачів вищої освіти

за спеціальністю _____ (назва навчальної дисципліни), предметною спеціальністю _____, спеціалізацією _____

додатковою спеціалізацією/спеціальністю / предметною спеціальністю _____

Освітньо-професійна програма (для бакалавра, магістра) / Освітньо-наукова (для доктора філософії) _____

Мова навчання _____ (назва освітньої програми)

« _____ » _____ 20 _____ р. _____ с.

РОЗРОБНИКИ: _____ (прізвище, ініціали авторів, їх посади, наукові ступені, вчені звання)

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри _____ (назва кафедри)

Протокол від « _____ » _____ 20 _____ р. № _____

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 20 _____ р.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії інституту/факультету _____ (назва інституту, факультету)

Протокол від « _____ » _____ 20 _____ р. № _____

Голова НМК _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 20 _____ р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність, освітня (освітньо-професійна або освітньо-наукова) програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
			денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів - Кількість кредитів на поточний навчальний рік -		Галузь знань _____ (шифр і назва)	Обов'язкова (вибіркова)	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) _____ год. сам. роб. _____ (назва)		Спеціальність _____ (код і назва)	РІК ПІДГОТОВКИ	
		Предметна спеціальність _____ (код і назва)	- й	- й
Загальна кількість годин – Кількість годин на поточний навчальний рік - Кількість годин на ___ семестр -		Спеціалізація _____ (назва)	СЕМЕСТР	
		Додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність _____ (назва)	- й	- й
		Освітня (освітньо-професійна або освітньо-наукова) програма _____ (назва)	ЛЕКЦІЇ	
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних -</i> <i>самостійної роботи здобувача -</i>		Ступінь вищої освіти _____ (назва)	<i>годин</i>	<i>годин</i>
			ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
			<i>годин</i>	<i>годин</i>
			ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ	
			<i>годин</i>	<i>годин</i>
			ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
			<i>годин</i>	<i>годин</i>
			САМОСТІЙНА РОБОТА	
			<i>годин</i>	<i>годин</i>
	ВИД КОНТРОЛЮ: Залік/екзамен			

ПРИМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи (%) становить:

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання -

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

- 2.1. Мета.....
- 2.2. Завдання.....
- 2.3. Компетентності (за освітньо-професійною або освітньо-науковою програмою)
- 2.3.1. *Загальні компетентності*
- 2.3.2. *Фахові компетентності*
- 2.4. Програмні результати навчання за освітньою (освітньо-професійною або освітньо-науковою) програмою

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1.....
(назва розділу)

ТЕМА 1. ....
(назва теми)
.....
(інформаційний обсяг теми)

ТЕМА 2.....
(назва теми)
.....
(інформаційний обсяг теми)

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	зокрема					усього	зокрема				
	ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІЗ	С.Р.		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІЗ	С.Р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1 Назва												
Тема 1. Назва												
Тема 2. Назва												
Разом за розділом 1												
РОЗДІЛ 2 Назва												
Тема 1. Назва												
Тема 2. Назва												
Разом за розділом 2												
ІНДЗ						X						X
Курсова робота						X						X
УСЬОГО ГОДИН												

Примітка: ЛК – лекції; ПЗ – практичні заняття; ЛЗ – лабораторні заняття; ІЗ – індивідуальні заняття; ІНДЗ – індивідуальні навчально-дослідні завдання

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.			
2.			
УСЬОГО ГОДИН			

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.			
2.			
УСЬОГО ГОДИН			

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.			
2.			
УСЬОГО ГОДИН			

8. Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.			
2.			
УСЬОГО ГОДИН			

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.			
2.			
УСЬОГО ГОДИН			

10. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

У робочій програмі зазначається назва індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ), його обсяг, структура, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання. Окремо наводиться (за наявності) орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових завдань. При цьому зазначається обсяг часу, відведений на опрацювання кожної з тем і

виконання кожного із завдань (на ІНДЗ години відводяться із обсягу самостійної роботи).

11. Методи та технології навчання

Для прикладу:

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

Пояснювально-ілюстративний метод: повідомлення інформації з використанням різних засобів з подальшим усвідомленням такої інформації та її фіксацією у пам'яті здобувачів. Найчастіше метод реалізується на лекціях у формі розповіді чи пояснення складного теоретичного та/або великого за обсягом навчального матеріалу тощо.

Репродуктивний метод: відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій. Метод є корисним для засвоєння основних понять.

Активні методи навчання: послідовна й цілеспрямована постановка перед здобувачами завдань, розв'язуючи які активно засвоюються нові знання.

Метод проблемного викладу навчального матеріалу передбачає створення проблемних ситуацій, надання допомоги здобувачам у їхньому аналізі з подальшим спільним розв'язанням поставлених завдань. Під час вивчення навчальної дисципліни викладач формує у здобувачів зразки наукового пізнання та вирішення проблемної ситуації.

Частково-пошуковий (евристичний) метод спрямований на залучення здобувачів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому здобувачі опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.

Дослідницький метод спрямований на залучення здобувачів до самостійного розв'язання завдання наукового характеру з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки та інформаційно-комунікаційних технологій. При вивченні навчальної дисципліни здобувачі можуть виконувати науково-дослідні завдання з подальшим оформленням та оприлюдненням отриманих наукових результатів. При цьому викладач орієнтує здобувачів на проведення досліджень, долучає до їхньої самостійної організації.

При викладанні навчальної дисципліни використовуються різноманітні технології навчання - як традиційні, так і сучасні (особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні тощо). При цьому навчання є студентсько-

центрованим та здійснюється через активну практичну діяльність. Зокрема, для активізації освітнього процесу передбачено застосування проблемних лекцій, ділових ігор, занять-дискусій тощо.

Лекції органічно поєднуються не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо. При цьому в освітньому процесі передбачено використання спеціальних методів, більш характерних для науково-дослідної роботи - експертного оцінювання, ранжирування, систематизації, екстраполяції, «мозкового штурму» тощо. В багатьох випадках такі методи є найбільш оптимальними для розв'язання конкретних навчальних завдань.

Примітка. Ще можна обрати з переліку методів:

- словесні методи (лекція, розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія, диспут, консультація, співбесіда тощо);
- практичні методи (лабораторні та практичні заняття, графічні роботи тощо);
- наочні методи (ілюстрування, демонстрування, комп'ютерна презентація тощо);
- робота з навчально-методичною літературою, науковими джерелами і електронними ресурсами (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- методи організації самостійної роботи (розв'язання завдань, виконання проєктів, індивідуальних і творчих завдань тощо);
- за логікою навчального процесу (індуктивні, дедуктивні, метод аналогій, аналітичні і синтетичні);
- за характером пізнавальної діяльності (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемно-пошуковий, евристичний, дослідницький, розв'язування творчих завдань, проблемного викладу навчального матеріалу);
- інтерактивні та активізації навчання, з використанням новітніх мультимедійних та комп'ютерних технологій (групове навчання, мозковий штурм, робота в парах);
- індивідуальна науково-дослідна робота тощо.

12. Критерії та методи оцінювання

Для прикладу:

Методи оцінювання: увесь перелік письмових, усних та практичних методів, а також проєктів, презентацій, портфоліо тощо, які використовуються для оцінювання успішності здобувача освіти і визнання досягнення результатів навчання освітнього компонента.

Поточний контроль проводиться на усіх видах аудиторних занять (лекції, практичні, індивідуальні, лабораторні заняття), а також оцінюється самостійна робота, зокрема й індивідуальні навчально-дослідні завдання, з кожної теми.

Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами: усного і письмового опитування, захисту лабораторних робіт, виступів на практичних заняттях, підготовка та демонстрація презентацій, портфоліо тощо, проведення контрольних робіт, колоквиумів та ін. Поточний контроль виконання самостійної роботи, в тому числі й ІНДЗ, здійснюється за усіма темами.

Форми здійснення поточного контролю та кількість балів за кожну форму визначаються викладачем.

Методи підсумкового оцінювання: усний, письмовий, тестовий залік, екзамен.

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо. Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг під час складання екзаменів та заліків (підсумкового контролю) за графіком екзаменаційної сесії.

На підсумковий (семестровий) контроль (залік/екзамен) рішенням кафедри відводиться від 20 до 30 балів ЄКТС.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь студентів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ЄКТС, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень здобувача
<p style="text-align: center;">А 90-100 балів ВІДМІННО</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності.</p> <p>Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання.</p> <p>Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.</p> <p>Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.</p>	ВИСОКИЙ
<p style="text-align: center;">В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні.</p> <p>Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь.</p> <p>Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.</p>	
<p style="text-align: center;">С 75-79 балів ДОБРЕ</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях.</p> <p>Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком.</p> <p>Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.</p>	ДОСТАТНІЙ
<p style="text-align: center;">D 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність здобувача є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.</p>	ЗАДОВІЛЬНИЙ

ДЛЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Текст курсової роботи та ілюстративні матеріали	Захист роботи	Загальна кількість балів
		100

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за розширеною шкалою
		<i>Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики</i>
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

ПРИМІТКА:

- На підсумковий (семестровий) контроль (залік/екзамен) – рішенням кафедри відводиться від 20 до 30 балів ЄКТС.
- Поточний контроль проводиться на усіх видах аудиторних занять (лекції, практичні, індивідуальні, лабораторні заняття), а також оцінюється самостійна робота, зокрема й індивідуальні завдання, з кожної теми. Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується у формах: усного і письмового опитування, захисту лабораторних робіт, виступів на практичних заняттях, підготовка та демонстрація презентацій тощо, проведення контрольних робіт, колоквиумів на ін. Поточний контроль виконання самостійної роботи, зокрема й індивідуальних завдань, здійснюється за усіма темами. Форми здійснення поточного контролю та кількість балів за кожну форму визначаються та затверджуються на засіданні кафедри.

Приклад заповнення таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі в процесі вивчення навчальної дисципліни з видом підсумкового контролю «ЗАЛІК».

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА													Підсумковий контроль	Загальна кількість балів	
РОЗДІЛ 1 – 40 балів						РОЗДІЛ 2 – 40 балів									
T1		T2		T3		Контрольна робота	T4		T5		T6		Контрольна робота		
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.		Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.			
5	5	8	2	5	5		6	4	5	5	5	5		20	100

3. До загального обсягу годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни, з якої заплановано написання курсової роботи, входить 30 годин самостійної роботи на написання курсової роботи. Вимоги до змісту, обсягу, оформлення курсових робіт, порядку контролю за їх виконанням, підготовки до захисту, критерії оцінювання, а також інші вимоги наводяться у методичних рекомендаціях, які розробляються відповідними кафедрами.

Для прикладу:

Текст курсової роботи та ілюстративні матеріали	Захист роботи	Загальна кількість балів
80	20	100

14. Методичне забезпечення

1. ....

Примітка. Документи і форми навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни можуть визначати викладач та кафедра, виходячи із необхідності максимально повного надання здобувачам вищої освіти всієї інформації та матеріалів, необхідних для успішного вивчення навчальної дисципліни. Зокрема, це можуть бути авторські матеріали, розроблені викладачем:

- конспекти лекцій,
- методичні вказівки та рекомендації,
- збірники ситуаційних завдань (кейсів),
- приклади розв'язування типових задач чи виконання типових завдань,
- комп'ютерні презентації,
- ілюстративні матеріали,
- каталоги ресурсів тощо.

15. Рекомендована література

Основна

1. ....

Додаткова

1. ....

16. Інформаційні ресурси